

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

DOOD OP DE HOEVE

Chaotisch detectivespel in negen scènes

1880
door

Luc Vandaele

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2014
Nr.2664

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJFTIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier 'Aanvraag tot opvoering'. Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen. Het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) aan Toneelfonds J. Janssens worden bezorgd of digitaal worden ingediend via www.toneelfonds.be -> opvoering.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt men dan van Toneelfonds J. Janssens de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten.

Iedereen die een 'Aanvraag tot opvoering' indient wordt verondersteld de 'algemene voorwaarden aanvraag opvoering' (zoals ze vermeld staan op onze website) te kennen en te aanvaarden.

(Indien u geen toegang tot internet hebt, gelieve ons dit te melden. Dan sturen wij u graag per post een exemplaar van deze algemene voorwaarden.)

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A1

BELANGRIJKE OPMERKING!

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *DOOD OP DE HOEVE* op te voeren moet de naam van auteur *LUC VANDAELE* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2001/0220/012
ISBN 978-90-385-07002

© 2001 Toneelfonds J. Janssens/Luc Vandaele
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(16 à 20 rollen. Sommige rollen kunnen weggelaten worden of door heren óf vrouwen gespeeld. Bij geslachtsverwisseling wordt een passende naam bedacht.)

DECAT : commissaris Felix Decat, een beetje een brombeer, ijdel en cynicus, houdt van kaartspelen en een stevige pint, denkt vaak aan zijn pensioen, alhoewel dat nog minstens 10 jaar te vroeg is

PETER: inspecteur Peter Pauwels, een joviale dertiger die ongetwijfeld ooit commissaris zal worden, hij heeft namelijk 'brains'

SIMPELAERE : agent Franky Simpelaere, politieman die in de ogen van zijn commissaris niet veel goeds kan doen, weinig zeker van zichzelf, moet nog veel leren

FIRMIN : Firmin De Neucker, boerenknecht, men zegt dat hij zijn naam niet gestolen heeft

WILLY : Willy Desot, staljongen, simpel van geest

MARC : Marc Baene, boerenzoon, Marc met een 'c'

ERIC : Eric Baene, Marcs broer, boerenzoon

(ANDRÉ) : lijk, hier kan een pop figureren

(DOKTER) : de rol kan door een vrouw ingevuld worden, kan ook weggelaten worden

BAENE : Adolf Baene bijgenaamd 'Hitler', boer, de vader en geen gemakkelijk mens

MARIE : Marie Baene, boerin, de moeder

MIA : Mia Baene, boerendochter, zus van Marc en Eric

DIRC : Dirc Baene, een neef, ingenieur

HEIDI : Heidi Bonte bijgenaamd Heidi Konte, melkmeid

MA : Ma Bonte, Heidi's moeder en virago, wordt bij voorkeur gespeeld door een nogal forse dame, heeft een paraplu bij

MARK : Mark Sanderus, Mia's vrijer en verdachte, Mark met een 'k'

MUYLE : Basiel Muyle, rechercheur bij de misdaadpolitie, een oude 'vriend' van commissaris Decat, draagt altijd een versleten overjas en deukhoed

TECHNICUS : Omer Walschaert van de misdaadpolitie, met koffertje

FOTOGRAAF : François Pervijze van de misdaadpolitie, met fototoestel

COLPAERT : agent der misdaadpolitie, figurantenrol

VERGOTE : agent der misdaadpolitie, figurantenrol

TORRE : Torre Borre, landloper

DECOR

Simultaan toneel of zetstukken voorstellende :

- het kantoor van commissaris Decat
- de boerderij met melkhuis en erf
- de woonkamer van de hoeve

GELUIDEN

waar aangegeven kan geluid van boerderijdieren klinken bij wijze van 'couleur locale' (hanengekraai, kippengekakel, geloei van runderen, enz.).

OPMERKING

De wolf, de geit en de kool:

Het probleem van de wolf, de geit en de kool kan naar goeddunken vervangen worden door een ander probleem of vraagstuk.

Eerste scène

Decat - Peter - Simpelaere

(Het kantoor van commissaris Decat. Bureau met intercom, leeslamp, telefoon, paperassen, etc. Een krant op het bureau. Enkele stoelen, een kapstok, een dossierkast. Stapeltje kranten op de dossierkast. Een deur. Een flip-over met op het eerste blad een verkeersprobleem. Aan de wand een klok. Op het ogenblik dat de oproep binnenkomt is het vijf voor vijf. Men kieze ofwel een stilstaande klok waarop het vijf voor vijf is (dat zal de toeschouwer niet eens opvallen), of men timet de zaak zo dat het op het ogenblik van de oproep 16:55 is. Decat zit aan zijn bureau de krant te lezen. Op het ogenblik dat het toneelstuk begint, vouwt hij zijn krant dicht. Dan gaat de telefoon. Hij neemt op.)

DECAT : *(in de hoorn)* Commissaris Decat!... Ja... Ja... Jazeker... Ja... Jaja... Goed. Tot dan. *(haakt in)*

(Decat zucht, komt puffend overeind en pakt zijn dichtgevouwen krant op en begeeft zich naar de dossierkast. Hij gooit de krant bovenop de dossierkast, trekt een schuif open en neemt er een glas en een fles sterke drank uit die hij op zijn bureau zet. Decat schenkt zich een borrel uit die hij met smaak achterover kiepert. Hij stopt daarop de fles (en het glas) terug weg en gaat achter zijn bureau zitten. Hij pulkt verveeld in zijn neus. Kijkt op zijn polshorloge. Dan valt hem iets in (zo lijkt het toch). Hij drukt de toets van de intercom in en spreekt in het toestel.)

Simpelaere? Dit is de commissaris. Is inspecteur Pauwels daar? Roep hem even bij me, wil je?

(Pauwels op. Hij is een joviale dertiger, nooit verlegen om een kwinkslag.)

PETER : Ha, Felix, welk nieuws? Laat me eens raden: je zit om een vuurtje verlegen?
(Neemt een aansteker uit zijn zak en gebaart alsof hij Decat een vuurtje wil

geven.)

DECAT : Doe niet zo flauw, Peter. Je weet heel goed dat ik gestopt ben met roken.

PETER : Correctie: je probeéert te stoppen met roken.

DECAT : *(fel)* Het is een week geleden dat mijn lippen een sigaret gezien hebben.

PETER : Ik wil dat wel geloven, want je ziet er niet goed uit, Felix. In jouw plaats zou ik het opgeven. Gerookt vlees gaat langer mee.

DECAT : Roken is ongezond.

PETER : *(gespeeld verontwaardigd)* Wie zegt dat?!

DECAT : De dokter.

PETER : De dokter, de dokter... Hoe kan hij dat nu weten? Hij is zelf geen roker.

DECAT : *(met opklarend gezicht)* Hé, je hebt gelijk... *(in het plotse besef dat Peter een grapje maakt, triest:)* Je houdt me voor de gek, Pauwels.

PETER : Ja. *(glimlacht schalks)* Bon, waarvoor had je me nodig?

DECAT : Dat ik het verdorie vergeten ben.

PETER : *(de blik ten hemel)* Moet ik daarvoor mijn werk onderbreken? Ik was met het dossier van die exhibitionist bezig...

DECAT : Dàt was het. Die exo... exobo... pianist. *(schudt het hoofd)* Waar gaan we naartoe? In mijn tijd dronken we pinten om indruk op het vrouwvolk te maken.

PETER : Het was voor een weddenschap. Voor een bak bier.

DECAT : Ik noem het zedenverval. Het is de schuld van al die seks op de televisie. Het is begonnen met die Hollandse films met Willeke van Amelrooy en Sylvia Kristel en Hugo Metsers, en nu is het tot in de jeugdfeuilletons toe al bloot wat de klok slaat. Als ik baas was... Maar goed, hoe ver sta je met dat dossier?

PETER : Het is zo goed als af. 35 bladzijden uitgetikt op onze splinternieuwe Remington anno 1930. Het gaat wel in je vingers zitten.

DECAT : Ik weet het. Maar er is geen geld voor een politiecomputer. Net zo min als er geld is voor een fotokopieerapparaat, een fax en een telefooncentrale. Er is natuurlijk wel geld voor dat millenniumgedoe. 50 miljoen voor festiviteiten en aanverwanten. Ik begin zo langzamerhand zelf een millenniumbug te krijgen. O, en dan is er nog iets. Jij bent goed in *kwissen*, hé?

PETER : Ik?

DECAT : Ik heb een vraagje voor je. *(Trekt een lade van zijn bureau open en neemt er*

een boek uit dat hij aan Peter geeft)

PETER : *(Het boek aannemend en de titel luidop lezend) Denkwerk. (fronsend:)*

Denkwerk?... Wat doet dat op jouw bureau, Felix?

DECAT : Spot niet, Pauwels. Ik beoefen de edele kunst van de denksport. Pas op, het is een volwaardige sport, hé.

PETER : Een beetje zoals tooghangen en *(maakt een gebaar van pinten pakken)* gewichtheffen, zeker? *(gooit het boek ongeïnteresseerd op het bureau)*

DECAT : Je bent onmogelijk, Peter Pauwels. Het is sport voor de hersenen: hersengymnastiek. Iemand in mijn positie moet zijn verstandelijke vermogens op peil houden. En je hebt het voordeel dat je die sport thuis in je zetel kunt beoefenen, terwijl moeder de vrouw naar *Mooi en meedogenloos* (of een andere soap) kijkt, bijvoorbeeld. Maar goed, om een lang verhaal kort te maken: ik zit verveeld met het volgende probleem.

(Decat gaat bij de flip-over staan. Hij slaat het eerste blad weg en neemt een viltstift. Hij begint te tekenen.)

Iemand wil een smalle brug over een ravijn oversteken. *(tekent heel rudimentair een ravijn met brug)* Hij heeft bij zich: een wolf, een geit en een kool. *(schrijft aan dezelfde kant van het ravijn de letters W, G en K)* Hij mag maar met één van die dingen tegelijk de brug oversteken, want anders stort ze in. Maar hij mag de wolf niet met de geit alleen laten of de geit met de kool. De vraag luidt: hoe komt hij met zijn vracht aan de overkant zonder dat ze mekaar opeten?

PETER : Wel, dat is toch simpel. Hij steekt eerst met de geit over en laat de kool achter met de wolf. Wolven eten geen kool en dat is slim van ze, want je moet er winden van laten.

DECAT : Even ernstig, Pauwels. Tot zover is er geen probleem, inderdaad. Hij brengt de geit naar de overkant *(trekt een pijltje van de G naar de overkant en schrijft daar de letter G)* en keert terug om de wolf of de kool te halen. *(wijst met de stift naar de W en de K)*

PETER : Ja.

DECAT : Wat 'ja'? Daar schuilt precies het probleem! Brengt hij de kool naar de overkant (*wijst*) dan moet hij die alleen laten met de geit wanneer hij terugkeert om de wolf. Brengt hij eerst de wolf naar de overkant... dan moet hij hem met de geit achterlaten wanneer hij... Het is onmogelijk, Peter!

PETER : (*droog*) Je kunt de wolf een muilkorf aandoen. Of de geit.

DECAT : (*uitdagend*) Je weet het zelf niet, Peter.

PETER : De oplossing is zo simpel als wat.

(Op dat ogenblik vliegt de deur open. Agent Simpelaere op.)

DECAT : Wel verdorie, Simpelaere. Dat noemt men binnen zonder kloppen.

SIMPELAERE : Maar ik heb geklopt, commissaris.

DECAT : Niet hard genoeg.

PETER : (*modererend*) Wij waren aan het overleggen en hadden je daarom niet gehoord, Franky.

DECAT : (*schielijk het eerste blad van de flip-over terug slaand*) Ja, wij waren met een belangrijk probleem bezig. En daarom hoop ik, Simpelaere, dat je een gegronde reden hebt om hier zomaar binnen te vallen.

SIMPELAERE : Er is een oproep binnengekomen, commissaris. Er is iets gebeurd, een ongeval of zo, in alle geval zeer ernstig, op het hof van ene Adolf Baene.

DECAT : Dolf Baene? Die heeft een grote boerderij op het Zwarte Veld. Een ongeval, zei je?

SIMPELAERE : Meer weet ik ook niet. De persoon die belde gaf een nogal onsamenhangend relaas. Het heeft met melk en elektriciteit te maken.

DECAT : Met melk en elektriciteit? Toch geen SM-affaire, hoop ik?

(Simpelaere haalt de schouders op. Decat kijkt vluchtig op zijn polshorloge en daarna ostentatief naar de wandklok. Hij merkt dat de dienst er bijna opzit en heeft geen zin om overuren te kloppen.)

Allee, wie gaat er kijken? Jij, Peter?

PETER : Ik? Weeral? Ik doe tegenwoordig niets anders meer dan overuren kloppen.

DECAT : Tja... Brossé is met vakantie, Pieters en Van Overmeire zijn ziek en brigadier Bonte is op cursus.

PETER : Jij, Felix, jij kunt toch gaan?

DECAT : Het is mijn kaartavond.

PETER : Dat was het gisteren ook al. En eergisteren was er zagezegd een vergadering met de burgemeester.

DECAT : Zagezegd, zagezegd. We hebben het schoolverkeersprobleem besproken.

PETER : Op café?

DECAT : Wel, euh... de burgemeester trakteerde in *De Beerton* en je weet hoe dat gaat...

PETER : *(smalend)* O ja.

DECAT : Neem Simpelaere mee. *(gebaart in de richting van Simpelaere)*

PETER : En wie gaat op de zaak hier passen? De hond?

DECAT : Wel... *(schokschoudert)* Simpelaere dan maar. *(kijkt naar Simpelaere die er als spek en bonen bijstaat, hem weggarend:)* Heb jij geen werk, man? Moet jij geen telefoons aannemen?

SIMPELAERE : Euh, ja, commissaris. *(Simpelaere af.)*

DECAT : *(van zogauw Simpelaere weg is)* Verdorie, Peter, ik heb nog zo gezegd dat je niet familiair tegen mij moet doen als de mannen erbij zijn. Zoiets is slecht voor de discipline.

PETER : Weet jij wát slecht is voor de discipline, Felix? Een politie-chef die zijn plan trekt! Dát is slecht voor de discipline! *(begeeft zich naar de deur)*

DECAT : *(verontschuldigend, snel)* Je mag dat zo niet opnemen, Peter. Toe, wees nou niet onredelijk.

(Peter zonder om te kijken af. Decat mept zich tegen het voorhoofd.)

DOEK

Tweede scène

Peter - Firmin - Willy - Marc - Eric - (André) - Baene - (dokter) - Mia - Marie - Dirc - Muyle - technicus – fotograaf.

(De boerderij. Het toneel is in 2 helften verdeeld door een scheidingswand met deur. De ene (linker)helft stelt het melkhuis voor (koeltank, slangen, karn, gootsteen...), de andere (rechter)helft het erf met op de achtergrond gebouwen zoals stallen en woonhuis. Het woonhuis heeft een deur die uitgeeft op het erf, en een venster met gordijn. Het melkhuis heeft een binnendeur naar de koeienstal. In het melkhuis: op de vloer naast de koeltank het lijk van André. Het is bedekt met een laken. De broers Marc en Eric wachten bij het lijk op de komst van de politie. Vlak voor Peter opkomt klinkt het geluid van een kraaiende haan. Peter Pauwels op van rechts. Opbergmap onder de arm. Hij blijft een ogenblik staan, kijkt om zich heen en stapt dan over het erf in de richting van de deur van het woonhuis. Halverwege trapt hij ergens in, hij kijkt naar zijn laars, trekt er een vies gezicht bij, en wrijft de schoen af aan de kasseien. Geluid van kakelende kippen. Op het ogenblik dat Peter zijn weg wil verder zetten komen Firmin en Willy op. Firmin torst een mestvork op de schouder; Willy duwt een kruiwagen met gierton voort. Firmin ziet dat Peter de verkeerde richting uitgaat (Peter moet namelijk in het melkhuis zijn) en stopt. Willy zet de kruiwagen neer.)

FIRMIN : *(de aandacht trekkend)* Hey!

(Peter keert zich om naar Firmin. Firmin met een kingebaar in de richting van het melkhuis, terwijl hij de riek van zijn schouder neemt)

U moet in het melkhuis zijn.

PETER : *(terwijl hij op Firmin afkomt)* Wat is er gebeurd?

FIRMIN : Er is iemand dood. Dat is alles wat ik weet.

PETER : Heeft u mij opgeroepen?

FIRMIN : Nee. Ik trek mij daar niets van aan. Wij hebben andere dingen te doen. *(Willy*

aankijkend:) Nietwaar, Willy?

WILLY : Ja, Firmin.

FIRMIN : *(tot Peter, sloom)* Ja ja, het is me wat. Eerst de oude en nu die jongen.

WILLY : Hitler is in alle staten. Nietwaar, Firmin?

FIRMIN : Zeg dat wel. *(spuwt luidruchtig naast Peter op de grond)* Maar *bon*, wij hebben nog werk te doen. Op een boerderij staat men nooit stil. Nietwaar, Willy?

WILLY : Zeker, Firmin. *(krabt aan zijn achterste)*

FIRMIN : *(tot Peter)* Allee. Ga daar maar gerust binnen. *(wijst naar de deur van het melkhuis)* Men zal u daar wel verder helpen.

PETER : Dank u.

(Peter zet zich in beweging, richting deur melkhuis. Firmin gooit de riek terug over zijn schouder; Willy neemt de kruiwagen op. Het tweetal gaat verder tot af. Peter kijkt hen een keer na, slaat naar de vliegen en gaat dan het melkhuis binnen. Op het ogenblik dat Peter in het melkhuis verdwijnt, wordt het gordijn van voor het venster in het woonhuis geschoven en het gelaat van Marie Baene verschijnt, om onmiddellijk weer te verdwijnen. Het gordijn valt terug dicht. De deur van het melkhuis staat open en Peter klopt pro forma aan. Hij gaat zonder op een antwoord te wachten het melkhuis binnen en ziet Eric en Marc staan. Wendt zich onmiddellijk tot hen.)

(zich voorstellend) Inspecteur Peter Pauwels. Hebben jùllie mij opgeroepen?

MARC : Ik. *(zich voorstellend:)* Ik ben Marc Baene. En dit is mijn broer Eric.

PETER : *(Nu merkt Peter het lichaam onder het laken op. Hij aarzelt een ogenblik, loopt dan door en buigt zich over het lijk.)* Wat is er gebeurd?

ERIC : Onze broer André. Geëlektrocuteerd door de melkkoeltank.

PETER : Is er al een dokter bij geweest?

MARC : Die is net weg. Hij is nu bij mijn moeder en zuster in het woonhuis.

PETER : Wanneer is het gebeurd?

ERIC : *(kijkt Marc vragend aan)* Wanneer heb ik hem gevonden? Een kwartiertje... 20 minuten geleden? Maar hoelang hij toen al dood was?... *(haalt schouders op)*

Het was puur toeval. Ik wilde vader iets vragen - vader doet de melk - en toen ik in het melkhuis kwam lag André daar. Ik heb niets aangeraakt, alleen de stroom uitgeschakeld.

(Adolf Baene op. Hij komt met ferme tred van rechts over het erf, en stapt in de richting van het melkhuis.)

PETER : U was er dus niet bij toen het gebeurde? *(kijkt van de een naar de ander)*

ERIC : Nee. Niemand overigens. Denk ik toch.

BAENE : *(Stapt het melkhuis binnen.)* Zeg, waar blijven jullie?! *(Merkt opeens Peter Pauwels op en is een ogenblik van zijn stuk gebracht, knikt hem dan met tegenzin toe)* Ik had u niet zien staan, agent. *(kingebaar in de richting van het lijk)* Mijn jongste zoon... Maar wat doet ge eraan?... Nu, kunt u het alleen af?

PETER : Voorlopig wel. Maar ik zal die mensen toch enkele vragen moeten stellen. En het personeel.

BAENE : Nu? Er is juist veel werk...

MARC : Zijt ge niet beschaamd, vader? André is verongelukt, misschien wel vermoord, en gij denkt alleen maar aan het werk.

BAENE : Watte, vermoord?! Ik heb gezegd dat ge die prietpraat voor uzelf moet houden. Ge gaat ons toch niet voor heel het dorp belachelijk maken, zeker? Straks beweert ge nog dat hij zichzelf van kant heeft gemaakt.

MARC : Wel, dat zou me niet verwonderen. Met al uw bemoeienissen.

BAENE : Zal het gaan, ja? Daar! *(Geeft Marc een klap in het gezicht. Marc draait zich verongelijkt om en zonder één woord af via deur naar koeienstal. Baene tot Peter, alsof hem onrecht was aangedaan)* Mijn eigen kinderen!

ERIC : *(verlegen om de uitbarsting van Baene)* Maar vader toch!

BAENE : *(tot Eric, pissig)* Begin nu ook niet, hé. *(tot Peter, verwoed:)* Ik heb het wel al honderd keer gezegd: als je er niets van kent dan moet je er afblijven. André was een *bricoleur* en hij heeft er zwaar voor betaald. En bij mijn vader was het net van hetzelfde. Hij verbrak de zegels van de *compteur* en ik heb er nog een boete voor gehad. *(maakt aanstalten om weg te gaan - tot Eric)* Niet te lang, hé! *(Knikt Peter toe en zonder nog een woord te zeggen af.)*

ERIC : (*verontschuldigend*) Mijn vader is geen makkelijk mens, meneer. Maar oordeel hem niet te hard. Hij kent maar één ding en dat is werken.

PETER : Uw broer zei iets van... moord?

ERIC : Mijn broer denkt dat er kwaad opzet in het spel is. En eerlijk gezegd denk ik dat ook.

PETER : Hoezo?

ERIC : Er is geknoeid met de elektriciteit.

PETER : Ha.

ERIC : De koeltank is twee weken nieuw en gisteren werkte hij nog zoals het hoort. Overigens was mijn neef Dirc - hij is ingenieur - erbij toen de leverancier de tank kwam aansluiten. Alles perfect in orde. Maar kijk eens hier. (*opent het verdeelkastje*) De kabel is gewoon losgerukt en de draden zijn verbogen zodat ze contact maken met het metalen huis van de tank.

PETER : Is er geen aarding?

ERIC : Dat is het nu precies. De aardingsdraad is ook uit zijn ligplaats gerukt en zelfs omgeplooid. Dit is drijfkracht, meneer, als ge daar een peer van krijgt. En met al dat water en die melk in de buurt. Iemand heeft de tank gesaboteerd. (*laat het kastje open*)

PETER : Misschien is uw broer door eigen onhandigheid om het leven gekomen?

ERIC : André was een knutselaar, ja, maar er was geen reden om met de bedrading van de koeltank te knoeien. Het ding deed het perfect.

PETER : Ook nieuwe machines kunnen stukgaan.

ERIC : U heeft gelijk. Maar dan zou mijn broer de bedrading toch voorzichtig losgekoppeld hebben, niet? Ik veronderstel dan dat er een schroevendraaier in de buurt zou zijn. Dat hij de stroom had afgesloten voor hij aan het werk ging. Dat hij de stroom alleen dan terug zou inschakelen wanneer de klus geklaard was. Er werd gewoon geknoeid, meneer.

PETER : Hmm... U heeft ook iets gezegd over zelfmoord.

ERIC : Mijn vader heeft dat gezegd. Maar wat zegt men al niet wanneer men boos is?

PETER : Maar uw broer had het over bemoeienissen.

ERIC : André heeft... had een relatie die mijn vader niet zag zitten. Er is ruzie over geweest...

PETER : *(knikt, denkt een ogenblik na, dan:)* Ik denk dat we beter het parket verwittigen.

ERIC : Er is telefoon in het woonhuis.

PETER : Ik gebruik wel de mobilfoon van de combi. *(Peter maakt aanstalten om te gaan telefoneren, maar Eric klampt hem aan.)*

ERIC : Er is nog iets dat u moet weten, meneer. *(Peter laat onmiddellijk interesse blijken.)* Mijn grootvader is onlangs ook door elektrocutie om het leven gekomen.

PETER : Werkelijk? Hier?

ERIC : Nee, in het achterhuis. Volgens mijn vader was het zijn eigen schuld. Nou ja, grootvader was een bricoleur. Maar ik begin nu toch te twijfelen.

PETER : En wanneer was dat?

ERIC : Vorige maand.

PETER : Vorige maand? Ik kan me niet herinneren dat wij een verslag opgemaakt hebben.

ERIC : Politie was ook niet nodig; het ging duidelijk om een ongeval. Nou ja, daar leek het toch op... *(zucht)* Grootva leefde nog toen ik hem vond. Het toeval wilde dat de dokter op visite was - mijn zuster had griep. Hij riep een ambulance op, maar die kwam te laat. Officieel stierf grootva aan een hartverlamming.

(Op dat ogenblik dokter op via deur woonhuis. Hij stapt over het erf en onmiddellijk naar rechts af. (dit gebeuren kan eventueel weggelaten worden - maar het zorgt wel voor enige couleur locale)

PETER : Ik mag aannemen dat de sporen intussen uitgewist zijn?

ERIC : *(knikt)* De mannen van Electrabel zijn hier geweest na het ongeluk. Grootva had de zegels van de elektriciteitsmeter verbroken en wij hebben een boete moeten betalen. Mijn vader was in alle staten.

PETER : Nu wordt me opeens iets duidelijk. Een van uw mensen, ik geloof dat hij Firmin heet...

ERIC : *(knikt)* Firmin. De paardenknecht.

PETER : Hij zei tegen me: 'Eerst de oude en nu die jongen.' Ik begreep er geen snars

van... Maar bon, dan ga ik nu het parket inlichten. Heeft u daarna nog een minuutje? Ik heb een paar vragen.

ERIC : Geen probleem.

(Peter Pauwels werpt een vluchtige blik op het lijk onder het laken en hij verlaat het melkhuis. Eric wacht tot Peter buiten is en stapt dan snel naar de deur. Hij kijkt Peter na, d.w.z. hij begluurt hem zo'n beetje. Peter stapt over het erf. Mia uit woonhuis op. Ze klampt hem aan.)

MIA : O, agent Pauwels. U bent toch agent Pauwels, niet?

PETER : Eigenlijk is het inspecteur. Kan ik u helpen?

MIA : Ik ben de dochter. Mia Baene. Is het waar dat mijn broer, dat André... dat hij niet normaal dood is.

(Eric blijft hen begluren. Dan draait hij zich opeens om, en af via deur naar stal.)

PETER : *(een ogenblik van zijn stuk gebracht door de pertinentie van de vraag, dan:)*
Er zijn aanwijzingen, juffrouw. Maar ik wacht liever het gerechtelijk onderzoek af voor ik mij uitspreek.

(De deur van het woonhuis gaat open en Marie Baene op, d.w.z. ze steekt alleen haar hoofd naar buiten.)

MARIE : Mia! Laat die mens gerust. Laat die mens zijn werk doen.

MIA : Moeder, ge weet wat de dokter gezegd heeft! *(tot Peter)* Moeder moet rusten. Maar ze kan niet stilzitten. Zeker nu niet.

(Marie terug af. De deur dicht. Mia barst opeens in tranen uit.)

PETER : Het spijt me, juffrouw. *(zoekt een zakdoek, maar vindt er geen)*

MIA : *(snikkend)* 't Is niks. Het gaat wel over. *(vermant zich)*

PETER : Ik zou de dokter willen spreken.

MIA : Hij is zoëven weggeroepen. Maar hij heeft een papier achtergelaten. Komt u binnen in huis?

PETER : Ik moet eerst even telefoneren. Als u mij wil excuseren.

(Peter af. Mia kijkt hem na en dan af in het huis. Mia na een tiental seconden terug op met een papier. Ze blijft op het erf staan wachten. Peter na een kwart minuut of zo terug op. Mia geeft hem het papier.)

MIA : *(hem het papier gevend)* Alstublieft, inspecteur.

PETER : *(neemt het papier aan)* Dank u. *(werpt een vluchtige blik op het papier en stopt het in zijn map)* Maar zegt u toch gerust 'Peter'; de inspecteur woont in de stad.

MIA : *(glimlacht flauwtjes - eigenlijk bloost ze ook een beetje)*. Ik zal er aan denken. Komt u niet binnen?

PETER : Ik heb nog zeker werk te doen.

MIA : Ja, natuurlijk. Tot ziens... Peter. *(Mia af.)*

(Peter kijkt haar een ogenblik na en gaat het melkhuis binnen. Eric gelijktijdig op in melkhuis via deur naar stal.)

ERIC : U wilde mij enkele vragen stellen?

PETER : *(knikt)* Kunt u mij een lijstje bezorgen met alle personen die hier vandaag geweest zijn? Waar ze de tijd doorbrachten en wat ze deden. Hoelang ze hier al werken. Of ze een alibi hebben. Dat zal natuurlijk gecontroleerd worden.

ERIC : U laat er geen gras over groeien.

PETER : O, dat is nog helemaal niks. Het parket zal àlles willen weten. Ze zullen iedereen ondervragen en ze zullen ook iedereen verdenken.

ERIC : Iedereen?

PETER : Iedereen.

ERIC : *(zucht)* Ik zal ervoor zorgen. O, hoe ongeleefd van mij dat ik het niet eerder vroeg, maar kan ik u iets te drinken aanbieden?

PETER : Dank u.

(Eric af. Peter blijft alleen achter. Hij knielt bij het lijk, slaat het laken weg en dekt het lijk dan weer toe. Dirc Baene op via deur naar stal.)

DIRC : Goiedag.

PETER : *(verrast opkijkend)* Dag.

DIRC : Dirc Baene. *(reikt Peter de hand)*

PETER : *(de hand aannemend)* Peter Pauwels. U bent een broer van Eric en Marc?

DIRC : Een neef, inspecteur.

PETER : O, maar dan bent u de burgerlijk ingenieur...

DIRC : Låndbouwkundig ingenieur Rijksuniversiteit Gent. Met een specialisatie in boerderijbouw.

PETER : U werkt hier?

DIRC : Ik zou wel gek wezen. Momenteel ben ik in dienst. Kandidaat reserveofficier bij de Genie. En daarna zien we wel.

PETER : Volgens een van uw neven was u erbij toen ze de melkkoeltank installeerden.

DIRC : Dat klopt. Heeft Marc dat gezegd?

PETER : *(Dircs vraag negerend)* De tank was volgens het boekje aangesloten en hij functioneerde goed?

DIRC : U neemt me de woorden uit de mond.

PETER : En wat vindt u hiervan? *(wijst naar verdeelkastje)*

DIRC : *(Inspecteert het kastje en schudt zijn hoofd.)* Ongelooflijk.

PETER : Wat leidt u daaruit af?

DIRC : Een blinde kan zien dat ermee geknoeid werd. *(doet het kastje terug dicht)*

PETER : Informele vraag. Stel: u wil iemand elektrocuteren. Hoe zou u de zaak aanpakken?

DIRC : Ben ik al meteen verdacht?

PETER : Ik herhaal mijn vraag. Louter formeel.

DIRC : Hmm, ik zou de zaak maskeren. Doen uitschijnen dat een stroomdraad was losgekomen of niet goed aangekoppeld. En ik zou een schroevendraaier gebruiken.